

POGAJANJE Z ROMUNSKO

Nemčija je stavila nove predloge

BUKAREŠTA, Romunska, 23. marca. — V Bukarešti so se pričela pogajanja za dodatno nemško-romunsko trgovsko pogodbo in nemški gospodarski izvedenec dr. Karl Clodius je romunski vladi vročil pismo z 12 točkami. Pri tem je rekel, da bo pismo služilo kot podlaga za gospodarska pogajanja. Uradni krogi zanikujejo, da bi bilo pismo kot nekak ultimatum in pravijo, da je le vodnik za pogajanja.

VSO TRGOVINO JE TREBA RAZŠIRITI

Pismo pravi, da je potrebno urediti razmerje v veljavi marke in leva; treba je tudi povečati pridelek romunskega petroleja; izboljšati prevozna sredstva med obema deželama in znatno povečati romunske poljske pridelke.

POGODBA BO SAMO DODATEK K STARI POGODBI

Poglaviti namen dr. Clodiusa je spraviti v tir obsežne gospodarske določbe, ki bodo dodane stari trgovski pogodbi, ki je bila sklenjena lansko leto. Do sedaj teh določb ni bilo mogoče uveljaviti zaradi mnogih kriz in sedanje vojne v Evropi. Po prejšnji pogodbi je Nemčija dobivala veliko množino poljskih pridelkov in je bil prevoz postavljen pod upravo nemških izvedencev, da je mogla Nemčija dobivati čim več blaga. Dr. Clodius je pripeljal s seboj mnogo pomočnikov. Nemška misija je nastanjena v 19 sobah raskošnega hotela nasproti kraljevi palači.

Wellesov parnik zadržan v Gibraltarju

Na krovu Conte di Savoia, 23. marca. — Parnik Conte di Savoia, s katerim se pelje Sumner Welles, je bil v Gibraltarju pridržan 13 ur, ko so angleški uradniki preiskali parnik od vrha do tal, da bi našli nemškega finančnega izvedenca dr. Hjalmar Schachta, pa ga niso našli. Preiskava je bila tako stroga, da se je moralo, razun Wellesa in njegovega spremstva, postaviti v vrsto in podvreči preiskavi vseh 1130 potnikov. Nek angleški uradnik je rekel, da se na krovu nahaja nek potnik s ponorenim potnim listom.

ZNIŽANA STAROSTNA DOBA

LONDON, Anglija, 22. marca. — Kralj Juri je odobril predlog, naj bo z dnem 1. julija znižana starostna doba za vpokojence od 65 na 60 let. Število vpokojencev in vdov, ki bodo dobivale pokojnino, se bo povečalo za 600.000. Ta odredba je bila posledica zahtev delavske stranke, naj vlada ne-
kaj ukrene proti visokim življenjskim stroškom. Do pokojnine so upravičene vse osebe zgoraj navedene starosti, ki zaslužijo na leto manj kot tisoč dolarjev.

Novi udarec za Delavski urad

Kongres mu skuša zmanjšati denarna sredstva za tristo tisoč dolarjev. — Kot vzrok navajajo slabo gospodarstvo.

WASHINGTON, D. C., 22. marca. — Delavski urad (National Labor Relations Board) je že dalj časa izpostavljen v kongresu ostri kritiki. Očitajo mu slabo gospodarstvo poleg tega mu pa skuša odbor za apropiacije skrečiti denarna sredstva za tristo tisoč dolarjev.

Na priporočilo predsednika Roosevelta je bilo dovoljenih za Delavski urad \$3.180.000. Appropriacijski odbor predlaga naj bo ta vsota skrečena za \$337.000.

Nasprotniki zatrjujejo, da je v Delavskem uradu preveč uslužbencev, prav brez potrebe da je pa gospodarski raziskovalni oddelek, ki mu načeluje Davis Sapos.

Odbor za apropiacije hoče skrečiti sredstva tudi nekaterim drugim panogam, naprimer Federal Security agenciji.

To so seveda zaenkrat le še priporočila. Končno in odločilno besedo bo imel kongres.

Paul Reynaud je dobil zaupnico

PARIZ, Francija, 23. marca. — Paul Reynaud je predstavil svoj novi kabinet poslanski zbornici in je dobil zaupnico z enim glasom večine. Navzlic temu so ministri sklenili, da ostanejo na svojem mestu saj do tedaj, ko se poslanska zbornica 2. aprila vrne z velikonočnih počitnic.

Navzočih je bilo 535 poslancev, med katerimi jih je 268 glasovalo za kabinet, 156 pa proti; 111 poslancev ni glasovalo.

REYNAUD ZA OSTREJŠO VOJNO

Ko je Reynaud predstavil svoj kabinet poslanski zbornici, je med drugim rekel:

„Francija se nahaja v vojni. Vlada, ki se vam je predstavila, nima drugega povoda za obstoj in tudi drugega ne želi, kot združiti, utrditi, in voditi vse francoske sile v boj in zmagati, zdrobiti vsako izdajstvo, pa naj pride, od katere strani hoče.“

Unija za tretji termin

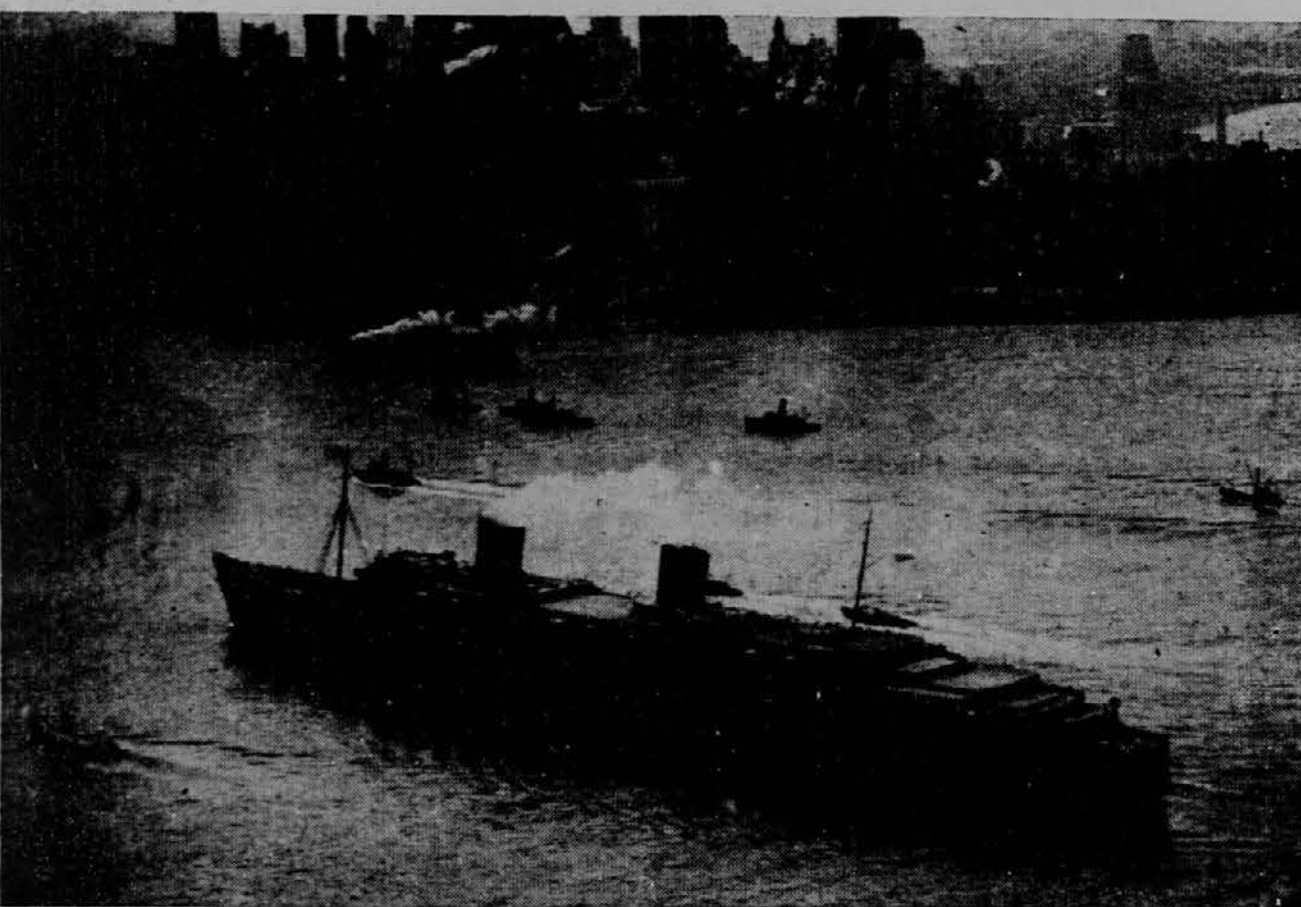
Farley noče razpravljati o tretjem terminu. — Razen Roosevelta nima noben demokrat prilike doseči nominacije.

WASHINGTON, D. C., 22. marca. — Tukaj zboruje izvršni odbor ene najmočnejših CIO unij — Amalgamated Clothing Workers of America. Glavni odborniki bodo najbrž priporočili tretji termin za predsednika Roosevelta. Predsednik Sidney Hillman se v marsičem ne strinja z Johnom L. Lewison, toda govori, da bo unija izstopila iz CIO, so neosnovane.

Zborovanje glavnega izvršnega odbora bo trajalo 4 dni. BOSTON, Mass., 22. marca. — Danes so časnikarji kar naravnost vprašali generalnega poštnega mojstra Farleya, če bi bilo po njegovem mnenju dobro, da bi predsednik Roosevelt v tretje kandidiral.

— Na to vprašanje vam ne bom odgovoril, — je rekel. — Kakšne načrte imate glede volilne kampanje?

TAJNI PRIHOD NAJVEČJEGA PARNIKA NA SVETU...

Nedavno je dospel v New York največji angleški parnik "Queen Elizabeth", čegar vožnja je bila tako tajna, da so mornariške oblasti izvedele, da pride šele, ko je bil že v ameriških vodah. Parnik je zasidran na Hudsonu. Parnika Queen Mary in Mauretania pa sta v četrtak zapustila newyorško pristanišče.

Veledadja "Queen Elizabeth" je bila dograjena dne 26. februarja v Clydebanku p r i

Ogromen izvoz

Zrakoplovna tvrdka je eksportirala za 52 milijonov dolarjev najrazličnejšega vojnega materiala. — Zavezniki morajo blago takoj plačati.

WASHINGTON, D. C., 22. marca. — Douglas Aircraft Corporation je lansko leto eksportirala največ vojnega materiala iz Združenih držav.

To je razvidno iz poročila Narodnega municijskega kontrolnega urada, ki ga je te dni objavil državni department.

Douglasova tovarna je poslala v inozemstvo za 52.981.617 dolarjev raznega blaga, — predvsem seveda letal. Pretežna večina blaga je bilo poslana v Francijo in Anglijo.

Bojujoča se država, ki naroči v Ameriki municijo, orožje ali kakršenkoli vojni material, mora potrebno vsoto depozitirati v tej deželi. Predno je naročilo odposlano, mora biti plačano. To je v soglasju z ameriško nevtralnostno politiko.

Zar Douglasovo korporacijo pridejo na vrsto: United Aircraft Corporation, Glen L. Martin Company, Lockheed Aircraft Corporation, North American Aviation, Inc., in Curtiss Wright Corporation.

Pri državnih oblastih je registriranih 289 tvrdk in posameznikov, ki se bavijo z eksportom vojnega materiala. So pa tudi nekatere firme, ki eksportirajo vojni material, pa niso registrirane. Proti njim bo uvedena preiskava.

S tem je mislil podpredsednik Garnerja, Federal Security administratorja McNutta in generalnega poštnega mojstra Farleya.

Iz Kapitola:

"New Citizens Day"

WASHINGTON, D. C., 20. marca. — Demokratični senator Mead iz New Yorka, je vložil resolucijo, ki pooblašča predsednika, naj proklamira tretjo nedeljo v maju kot New Citizens Day. [Pri tej priliki naj se vrše primerne slavnostne prireditve, pri katerih naj govorniki novim državljanom in tistim tujerodcem, ki še niso držav-

PETORČKE SO JI NAPOVEDALI

Če bo šlo po sreči, bo po zatrdilu zdravnikov dvaindvajsetletna žena nekega karpenterja porodila petorčke.

MIAMI, Fla., 21. marca. — Mrs. Emory Callahan, dvaindvajsetletna žena nekega karpenterja, namerava po preteku dveh mesecev postati mati petorčkov.

Zdravnik dr. A. W. Wood je rekel, da je bila bodoča mati preiskana v tujakšnji Jackson Memorial bolnišnici ter da so X-ray slike pokazale v njenem telesu pet kostnih tvorb. Ena tvorba je nekoliko manjša kot so druge štiri.

Slike so bile poslane v John Hopkins bolnišnico v Baltimore, kjer jih bodo natančno preštudirali tamkajšnji specialisti za porode.

Dworecki bo moral umreti

Prošnja, da bi bilo protestantskemu pastору, ki je dal usmrtiti svojo hčer ohranjeno življenje, je bila zavrnjena. TRENTON, N. J., 22. marca. — Za prihodnji teden je določeno usmrčenje baptističnega pastora Walterja Dworeckega, ki je dal usmrtiti svojo osemnajstletno hčer, da bi se polastil njene zavarovalnine.

Njegova družina je vložila prošjo, naj bo usmrčenje odgodeno, oziroma naj mu bo kaznen izpremenjen v dosmrtno ječo. Prošnja je bila zavrnjena.

Pastor se bo moral torej prihodnji teden na električnem stolu spokoriti za svoj zločin.

Prošnjo je podpisala pastoreva mati ter njegova dva otroka, 17letni Alfred in 14letna hči Mildred. Governerju Mooreu jo je poslal advokat Travaline.

Proces proti 20letnemu Petru Ševčuku, ki je na pastorevo prigovarjanje dekle zadavil in vrzel iz avtomobila, se še ni vršil.

Fant je pri obravnavi proti pastoru pričal, da mu je obljubil pastor za to "delo" par sto dolarjev, plačal mu pa niti centa. Hči je bila zavarovana za tisoč petsto dolarjev.

Fish protestira

WASHINGTON, D. C., 22. marca. — Newyorški kongresnik Fish je v posebni resoluciji najostreje protestiral proti angleški vladi, ki ne pusti blaga v Ameriko. Veliko ameriških trgovcev je že pred vojno kupilo v Nemčiji in plačalo razno blago, Anglija pa ovira pošiljavo.

Ameriški narod ima simpatije in je zelo tolerant, — je rekel Fish, — nikakor pa ne bo dovolil, da bi kdo na ta način ropal ameriške trgovce. V tem slučaju bi moral poseči vmes ameriški državni department.

Resolucija tudi poziva predsednika, naj poda poročilo o izgubah, ki jo imajo ameriški trgovci vsled zavezniške blokade.

Resolucija ni bila sprejeta.

Mrs. Callahan se je poročila lani meseca junija. V North Bay, Ont., je dr. Allan Roy Dafoe, ki je bil navzoč pri porodu znanih kanadskih petorčk, želel zakoncema Callahan vso srečo. — No, saj jo bosta udi potrebovala, — je dostavil.

Keith Munro, bizniški agent kanadskih petorčk, se je nekoliko ustrašil preteče konkurence.

Tukajšnji list "Miami Herald" si je zajamčil izključno pravico do poročil in slik o tem izrednem slučaju. V zameno bo plačal vse stroške poroda ter dal materi, otrokom in očetu še denarno nagrado.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Sakser, President; J. Lupina, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terti, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

HITLERJEVA VOJNA

Hitler pravi, da se bo tako dolgo vojskoval, da bo dobil vse, po čemer hrepeni. Tega mnenja je danes; tega mnenja je bil lani in leta poprej. Grozeč s strahotami, je oborožil Porenje, pograbil Avstrijo, Čehoslovaško in Memel. S pomočjo groženj se je skušal brez vojne polastiti Poljske. Dobil je Poljsko, poleg tega si je pa nakopal tudi vojno na vrat. Po svojem starem vzoru stavlja sedaj nove zahteve, kot da bi vojne sploh ne bilo. Preti s splošno ofenzivo, dokler mu ne bo zanjamo, kar je sklenil dobiti za vsako ceno.

Iz Vatikana poročajo, da vsebuje njegov najnovejši program enajst točk. S tem, kar ima, ni zadovoljen, pač pa hoče še znatno več, namreč kolonije, novo čehoslovaško-madžarsko državo, ki naj bi bila zvezana z Nemčijo, in kontrolo nad podonavsko zvezo držav, ustanovljeno po njegovih načrtih.

Metode nemške diplomacije se niso prav nič izpremenile, zakaj je dovolj povoda.

V Angliji, Franciji in drugih demokratičnih deželah se vojničasne razmere povsem razlikujejo od mirovnih razmer, dočim ne opazna nemški narod med mirom in vojno skoro nobene razlike. Najstrožja kontrola, prisilno delo, najrazličnejše omejitve — to je delež nemškega naroda, pa naj živi v miru ali v vojni.

V tem pogledu je Nemčija nenehoma v vojni že zadnjih pet let.

Izbruh resnične vojne, ki je tako temeljito predrušil vsakdanje življenje Angležev in Francozov, ni povzročil v Nemčiji skoro nobene izpremembe.

Sedaj, v vojnem času, preti Hitler ravnotako z vojno kot je pretil z njo v času mira.

Formalna vojna napoved ni ničesar spremenila. Kar so smatrali leta 1936, 1937 in 1938 za mir, je bila pravzaprav vojna. Potemtakem traja torej že peto leto.

Če bi bilo ugodeno Hitlerjevemu mirovnim pogojem, bi bila podvržena Evropa nasilni nadvladi. Mir bi bil le na papirju, dejanski bi bila pa vojna, kot je bil tudi mir po Monakovem pravzaprav vojna.

To je velika Hitlerjeva iznajdba: ustvaril je nekakšen mir, ki se v nobenem pogledu ne razlikuje od vojne.

Dokler ne bo ta tvorba uničena, ne bo evropski civilizaciji zajamčen obstoj.

BATA

Justični departament je nastopil proti Bata Shoe Company, ki ima svojo tovarno za čevlje v Belcamp, Maryland. Bata je čeh ter je imel na Češko velike delavnice. S svojimi izdelki je preplaval vso Evropo.

Ko je začel graditi svojo tovarno v Belcamp, Md., je splošno prevladovalo mnenje, da se kot Čeh skuša izogniti Hitlerjevemu vplivu in pritisku, vendar česar mu ameriške oblasti niso delale nobenih zaprek.

Kmalu so pa začele pronicati v javnost skoro neverjetne stvari. Tako na primer, da je Bata na Hitlerjevo pobudo odprl v Združenih državah svojo tovarno ter da pošilja svoj tukajšnji zaslužek na Češko oziroma v Nemčijo; da je njegov sistem produkcije priganjaški sistem v pravem pomenu besede; da jemlje na delo sinove raznih farmerjev in jim pod krinko, da so "učenci", plačuje manj kot je po postavi določeno in da Batovo podjetje ni nič drugega kot umazano konkurenčno podjetje, ki noče vpoštovati dejstva, da so tisoči in tisoči čevljarjev v tej deželi brez dela.

To so vsekakor težke obdolžitve. Če so resnične, bo postava nedvomno z Batom tako obračunala kot se spodobi.

ANGLEŠKA PODMORNICA POTOPILA NEMŠKA LADJO

LONDON, Anglija, 23. marca. — Prvič, odkar se je pričela sedanja vojna, je angleška podmornica potopila nemški trgovski parnik Hedderheim, ki je vozil švedsko železni rudo in je bil na potu v domače пристanišče. Posadka 36 mož je bila rešena.

Parnik je bil potopljen v morski ožini Kattegat med Dansko in Nemčijo, na kraju, kjer so nemške mine zelo goste posajene. Iz tega je razvidno, da se je Angleška admiraliteta odločila, da ne glede na nevarnost, ki preti od morskih min, angleške podmornice potopijo čim največ nemških parnikov, ki vozijo švedsko železno rudo.

TANK VOZI ČEZ VODO

Na manevrih v Georgiji so najnovejši vojaški tank preiskovali tudi za prehod čez vodo.

Slovenci v Kanadi

Zopet nekaj novic iz Kirklanda, Ont.

Kot je že čitateljem tega lista znano, so rojaki v tej naselbini osnovali svoje lastno podporno društvo, katero posluje že polnih šest let v popolno zadovoljstvo članstva. In to društvo je po šestih letih članstva dobilo uradno dovoljenje za svoje poslovanje. To je bilo pretečen teden. Zares velika novica za članstvo dotičnega društva, obenem pa tudi za rojake po ostalih naselbinah širom Kanade, ker šele sedaj nam je dana zmožnost svobodnega delovanja v polnem razmahu. Kot prvi odsek tega društva je že osnovan v Val d'Oru, Que. Pričakuje se pa še več. Svoj delokrog bo lahko razširilo tudi na ostale naselbine kot so Timmins, Noranda, Sudbury, East Malartic, mogoče tudi Hamilton in Toronto. Seveda bo vse odvisno od volje rojakov in pa zmožnosti organizatorjev. Ako človek pozna prvo in drugo stran, lahko mirne duše reče, da bo šlo naprej.

Pevsko društvo Triglav bo pa zopet prišlo na plan v nedeljo, dne 31. marea v Poljski Halli ob 8 uri zvečer. To bo koncert z zelo pestrim programom. Za nameček se bo pa tudi "predstavil" "Fest Fant", kar bo še posebno zainteresiralo nežni spol. Bo pa v resnici fant in pol, jaz sem ga že videl, pa ga bom šel tudi v Poljsko Hallo pogledat. To pot pa ne več brez očal. Vstopni na bo kot zadnjič: četrt dolarja za osebo.

Rekli so tudi, da, kar se že vsa stvar vrti po velikonočnih praznikih, ne bo bilo napačno se tudi malo zavrteti po taktu godbe. Toraj se pa bomo, in to po koncertu, ko bo dvanaajsta ura odbila, poprej namreč policijski paragraf ne dopušča. Pri vsem tem si mora človek vzeti v račun, da brez novih skladov ne bo šlo; pa kaj bi človek pomišljal, saj je že slovenski navada, da za pirne mora biti kaj novega; predvsem dekleta tega ne prezrejo. In kaj bi več pisal o tem, z eno besedo povedano — plesali bomo.

Na veliko noč nedeljo pri pol desetih sv. maši, kot že običajno

PESMARICA "Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovene Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Zadnjih par let, bo nastopil mesani zbor istega društva. Zadnjič enkrat se je bil neki dopisnik iz Val d'Or pokorajzil v Glas Naroda, in klical na korajžjo tukajšnje pevsko društvo Triglav. E, brate moj! Triglavani so trdih glav. Val d'Or se ne bo veliko meril z njimi. In ravno zato, ker se Vas ne bojijo, že nekaj šušljajo, da Vas pridejo pogledat. Takrat se bo pa šlo mož na moža, in brez noža. Čas bo še napovedan, kje in kako. Najbrže koncem maja, da cesta otaja. Za takrat pa dopisnik le zlobna magari celi Quebec skupaj; čim več Vas bo, bolj bo naša armada vesela. Ne mislite pa, da nas boste presenetili, ker tudi mi pridemo vsi od fare in ne brez bojne opreme. Ako nas bodejte sprejeli kot stare bojvnike, Vam bomo mi za uslugo pomagali dotičnega dne slavnostno vstoliti odsek Podpornega društva št. 2. — Kdaj in kako, to Vam sporočimo vse, kakor bo zaključil generalni štab.

Za državnozborske volitve je ta čas pri nas veliko zanimanje; kakšen bo rezultat je težko uganiti, ker imamo kar pet različnih strank. 26. marea zvečer bomo že vedeli, kateri do dobil.

Drugo leto zakona o mezdah in urah

(Mesec junija 1938 je stopil v krepko federalni zakon, ki se splošno naziva zakon o mezdah in urah, katerega uradno ime pa je Fair Labor Standards Act. Ta zakon spada v vrsto raznih novih socialnih zakonov, kot so Social Security Act, National Labor Relations Act in drugi, katerih svrha je zaščita ameriških delavcev. Opozicija proti Fair Labor Standards Act je bila zlasti močna v južnih državah in še vedno se slišijo ugovori proti temu zakonu, ali v splošnem se lahko reče, da ta zakon je tu, da ostane. V dveh prilikah so federalna sodišča potrdila ustavnost tega zakona. V neki pravdi pred federalnim sodiščem v državi Illinois je sodišče izreklo: "Dandanes je ljudstvo Združenih držav prebricano, da je plačevanje mep tako nizkih, da ne omogočujejo dostojno življenje, antisocialno in zlo, ki ni le vkvar dotičnim delavcem, marveč vsemu celotnemu narodu." Glavni problem v zvezi s tem zakonom je danes, kako naj se strogo uveljavlja. Minimalne plače in maksimalne ure se niso izkazale kot škodljive za posel, kakor so nasprotniki trdili. V nekaterih državah, v številni New York, se prizadevajo vzakoni državne postavbe, ki bi dajale enako zaščito delavcem, zaposlenim v lokalnih industrijah, ki ne uživajo sedanje zaščite federalnega zakona. Federalni zakon namreč velja le za one industrije, katerih proizvodi gredo v meddržavno trgovino.

Minimale meзде. Ko je zakon stopil v veljavo, meseca oktobra 1938, je določal kot najnižnjo urno meздо 25 centov. Od oktobra 1938 do oktobra 1945 morajo delodajalci, ki so podvrženi temu zakonu, plačevati delavcem vsaj 30 centov na uro. Od leta 1945 naprej bo minimalna meзда znašala 40 centov na uro. Poleg aritmetičnega povzvišanja meзде v obdobju sedmih let, se povzvišanje more vresničiti še prej, kajti upravičitelj tega zakona sme za posamezne industrije izdati povelje za višje meзде na podlagi priporočil posebnega industrijskega odbora. Tako je bila določena minimalna mezada 22 in pol centa na uro v tekstilnih in nogavičnih industrijah, dočim je bil za nekatere panoge klobučarske industrije priporočen minimum 40 centov.

25 centov. Od oktobra 1938 do oktobra 1945 morajo delodajalci, ki so podvrženi temu zakonu, plačevati delavcem vsaj 30 centov na uro. Od leta 1945 naprej bo minimalna mezada znašala 40 centov na uro.

Poleg aritmetičnega povzvišanja meзде v obdobju sedmih let, se povzvišanje more vresničiti še prej, kajti upravičitelj tega zakona sme za posamezne industrije izdati povelje za višje meзде na podlagi priporočil posebnega industrijskega odbora. Tako je bila določena minimalna mezada 22 in pol centa na uro v tekstilnih in nogavičnih industrijah, dočim je bil za nekatere panoge klobučarske industrije priporočen minimum 40 centov.

Maksimalne ure.

Od oktobra 1939 do oktobra 1940 morajo delodajalci, ki so podvrženi temu zakonu, plačevati delavcem čas in pol nadredno meздо za vsako uro dela čez 42 ur na teden. Kasneje se bo moral plačevati tak "overtime" za delo čez 40 ur na teden. Torej svrha, ki je postavil kongres, je minimalna mezada 40 centov na uro in maksimum 40 ur dela na teden.

Imamo mnogo industrij, kjer so tako minimalne meзде in maksimalne ure veljale že poprej. Na drugi strani imamo mnogo industrij, zlasti v južnih državah, kjer se niso nikdar plačevale take minimalne meзде in kjer je delo 10 ali 12 ur na dan ni bilo nič izvanrednega. Ravno s strani teh industrij prihaja največ ugovorov proti zakonu. Manj protestov se je slišalo, kar se tiče določbe o otroškem delu, kajti ta zakon prepoveduje meddržavno trgovino vseh proizvodov, za izgotavljanje katerih podjetje zaposluje nedoletnike pod starostjo 14 let oziroma nedoletnikov pod 16. letom, katerih zaposlitev ovira pohajanje nadaljevalne šole, ali celo nedoletnikov v starosti med 16. in 18. letom; ako so zaposleni v nevarnih industrijah.

Kaznovanje kršiteljev zakona.

Oblast, ki upravlja in uveljavlja ta zakon, je mezdorni oddelek (Wage and Hour Division) federalnega delavskega departmanta. Ta sprejema pritožbe, preiskuje in kaznuje, oziroma prisili delodajalce, da ubogajo določbe zakona. Pritožbe s strani delavcev, zaposlenih v lokalnih industrijah, ki niso podvrženi zakonu o mezdah in urah, se seveda ne upoštevajo.

Peter Zgaga

Dosti se je že pisalo o avtomobilu in kako bi se jih dalo preprečiti. Vsa svarila in vsi predpisi pa ne zaležejo dosti. Statistika dokazuje, da se v Združenih državah vsako leto z avtomobili smrtno ponesreči toliko ali pa še več oseb, kolikor ameriških vojakov je padlo v svetovni vojni.

Naj reče kdo karkoli hoče: zaenkrat je prevoz z železnico še najbolj varen.

— Zaka? — boste vprašali. Vzrok je povsem enostaven.

Strojovodja in kurjač sta na lokomotivi vsak na svojem prostoru. Nikdar jima ne pride na misel, da bi sedla za kotel in se začela objemati.

Ker vse časopise piše o srečni (ali nesrečni) 22 letni Mrs. Callahan, ki bo po dveh mesecih baje porodila petorčke, se mi zdi vredno tole omeniti:

Dvojčka prideta na vsakih 87 porodov; trojčki na vsakih 7569 porodov. Četvorčki so že bolj redki; pridejo namreč na vsakih 700 tisoč porodov; petorčki pa na vsakih 57 milijonov porodov.

Tako je ugotovila zdravniška znanost. In ugotovila je tudi naslednje: V zadnjih 500 letih je znanih samo 30 slučajev petorčkov. Razen slovitih kanadskih petorčk pa ni v nobenem slučaju živelo vseh pet otrok več kot 50 minut.

Ko so zdravniki povedali Callahanu, da bo njegova žena skorogotovo rodila pet otrok naenkrat, se je kišlo nasmešnil.

— Kaj boš storil, ko te bo zadela taka sreča? — ga je vprašal neki časnikar.

— V penziji bom šel, — je Callahan nakratko odvrnil.

Pred sodnikom je stala možna in velika ženska ter tožila svojega moža, da jo pretepa.

— Enkrat samkrat sem jo udaril, — je izjavil mož, ki je bil poldrugo glavo manjši od nje. — Z železno ponjavo sem jo počil, ko je pri sinku pomivala posodo.

— Zakaj pa? — ga je vprašal sodnik.

— Zato, — je odvrnil možič, — ker se mi je nudila tako lepa prilika.

— Kakšna prilika? — je hotel vedeti sodnik.

— Oh sinku se je sklanjala in mi obračala hrbet ter me ni videla; železna ponjavo je bila na mizi in vrata so bila natezaj odprta, da sem lahko šel.

Tat, ki ga je vprašal sodnik, če je sam izvršil vsakovrstne tatvine, je ponosno odvrnil: — Da, sam, čisto sam. Zdaj so pač taki časi v deželi, da se človek ne more na nikogar zanesiti in ne more nikomur zaupati.

Dr. Richard Hartshorne, profesor na University of Minnesota, pravi, da bi bilo dobro razdeliti teto v šest letnih časov. Štirje letni časi baje ne zadostujejo več.

Profesor predlaga: predpomlad od 20. marea do 27. aprila; pomlad od 27. aprila do 10. junija; poletje od 10. junija do 23. avgusta; predjesen od 23. avgusta do 15. oktobra; jesen od 15. oktobra do 20. novembra; zima od 20. novembra do 20. marea.

Sam ne vem, čemu bi bilo to dobro. Povprečnemu človeku štirje letni časi popolnoma zadostujejo. Včas se mu zdi še kateri preveč. Naprimer vroče poletje poleti in hladna zima pozimi.

Farmerjem bi bila najbolj dobrodošla večna jesen, zaljubljenec večna pomlad, otrokom večno poletje, prodajalec premoaga pa večna zima.

Ker smo ravno pri koledarju: — Citatelj, ki še nimajo Slovensko-Amerikanskega Koledarja za leto 1940, ga lahko dobijo pri uredništvu "Glasa Naroda". Knjiga je vsesplošno zanimiva in cena je zmerena — 50 centov.

DARILNE POSILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	—	—	\$ 2.40
200 Dinar.	—	—	\$ 4.60
300 Dinar.	—	—	\$ 6.70
500 Dinar.	—	—	\$10.50
1000 Dinar.	—	—	\$20.50
2000 Dinar.	—	—	\$40.—

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zvezne denarne posiljave v Jugoslavijo znatno prekinjene. Sedaj pa smo dobili novo zvezo, po kateri je mogoče našim rojakom vrniti iz denar, varno pošiljati. Vendar je bila nam povisana cena, ker se stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višja.

Opazujemo tudi, da se nam intam more tako pošiljatev zaradi evropskih razmer zakašniti.

ZA NUJNO POSILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$1.— ZA VSAKO POSILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York

SKLADIŠČE ZA SLOVENSKE FONOGRAFSKE PLOŠČE — Prite na cenik. J. MARSH, INC. 463 W. 43 Street New York

Kratka Dnevna Zgodba

R. KIPLING:

MED DVEMA ŽENAMA

Po svatbi nastopi vedno reakcija; včasih velika, včasih majhna. Toda prej ali slej se pojavi in obe strani to morata premagati. V primeru Bremliovih je nastala ta reakcija še le v tretjem letu njenega zakonskega življenja. Bremli je bil vzoren mož, dokler jima ni umrl otrok. Gospa Bremliova je oblekla žalno obleko po smrti otroka, hujšala je in ni se dala potolažiti v svoji globoki žalosti. Morda bi jo bil moral Bremli tolažiti. Poskušal je to toda: čim bolj jo je tolažil tem bolj je bila žalostna, in posledica tega je bila, da se je Bremli počutil tem neprijetnejše. Obe sta bilo potrebno, da bi ju nekaj razgibal in udarec je prišel.

Na obzorju se je namreč pojavila gospa Hauksbeejeva in kamor je stopila ona, je v devetih od desetih primerov vedno nastalo razburjenje in zmeda. To je bila črna dama, naka, sloke postave, velikih živahnih oči, in zelo živahnih kretanj.

Bremli je ušel tesnobi in malodušnosti, ki je bila zavlada po otrokovi smrti pod njegovo streho in bil je "zaposlen" z gospo Hauksbeejevo. Večkrat je jahal z njo na izprehod, hotel je z njo in se zabaval, da so ljudje ogorčeno majali z glavami.

Gospa Bremliova je sedela doma, prekladala je obleke po svojem pokojnem otroku in plakala nad prazno zibelko. Nič drugega bi ne bila delala, toda kakih osem najintimnejših prijateljic jo je obvestilo o tem, kaj se godi in jo opozorilo naj pazi, da ne izgubi najboljšega. Gospa Bremliova jih je mirno poslušala in se zahvalila za to dobro delo krščanske ljubezni. Ni bila sicer tako prebrisana kakor gospa Hauksbeejeva, pa tudi zabita ni bila. Posvetovala se je sama s seboj in svojemumu možu ni niti z besedico omenila tega kar je bila zvedela. To je vredno, da si čitateljce zapomnijo. Gostobesednost in solze niso še nikoli ničesar opravile pri možu.

Ko je ostal Bremli doma, kar se ni zgodilo pogosto, je bil prijaznejši kakor navadno in to je izdalo njegovo igro. Njegova nečestnost je bila prikrita da bi deloma preslepila njegovo vest, deloma pa njegovo

ženo. To se pa ni posrečilo niti tu niti tam. Tedaj sta bila povabljeni zakonec Bremli na plesno zabavo k lordu in lady Lytton.

"Jaz se ne morem odzvati vabilu," je dejala gospa Bremliova, "to je prekmalu po smrti moje male Florrie, tebe pa to ne more ovirati Tom. Ti se lahko mirno odzoveš vabilu."

V tem trenutku je mislila kar je govorila. Bremli je odgovoril, da sprejme povabilo, samo da bi se pokazal. To pa ni bilo res in gospa Bremliova je to vedela. Slutila je, da je imel takoj v začetku namen udeležiti se plesa z go. Hauksbeejevo. Sedla je, se zamislila in je prišla do preričanja, da spomin na umrlega otroka še daleč ne more odtehtati ljubezni živečega moža. Stavila je vse na svoj načrt.

"Tom," je dejala, "jutri sem povabljen k Longmoro- vimi na večerjo. Ti bi pa lahko večerjal v klubu."

Tako si je prihranil Bremli pretvezo, kajti rad bi bil obdeloval pri gospe Hauksbeejevi. Sprejel je ta predlog z zahvalo in čutil je, da je majhen in nič vreden kar je vplivalo nani zdravilno. Ob petih je Bremli odjahal, ob pol šestih so prišli gospa Bremliovi veliko z njo in prevlečen košaro iz Phillipseve modne trgovine. Ni imela mnogo poguma za ureditvenje svojega načrta, toda ko se je pogledala v zrcalo, je z zadetjenjem spoznala, da še nikoli ni bila tako sveža in dražestna.

Po večerji pri prijateljih je odšla z manjšo zamudo na ples k lady Lyttonovi, kjer je takoj naletela na svojega moža in gospo Hauksbeejevo. To ji je poznalo vso kri v glavo in povzročilo, da je bila dražestna, ko so jo gospodje oblegali in jo prosili, naj gre z njimi plesat.

Gospa Hauksbeejeva je pričela boj kot šibkejši nasprotnik. Ker je bila pravkar pokazala gospodu Bremliju preveč jasno svojo moč in oblast, tako da jo je čutil kot nekaj nadležnega in neprijetnega. Razen tega se mu je pa njegova žena še nikoli ni zdela tako mikavna kakor zdaj. Z groze in vroče strasti polnini pogledi ji je sledil ko je plesala in kramljala z drugimi in dedalje bolj je podlegla njenim čarom. Ni mogel niti verjeti, da je to ista žena, objokanih oči, v črni obleki, ki so njene solze navadno že pri zajtrku kapale na jake. Gospa Hauksbeejeva si je na vse načine prizadevala, da bi se Bremliju ne odprle oči. Navzlic temu je šel po drugem plesu k svoji ženi in jo vprašal, če ima še prost ples.

"Bojim se, da ste prišli prepozno, gospod Bremli," je dejala z lokavim nasmehom v očeh. Tedaj jo je jel prositi, prosil jo je za en ples in gospa mu je obljubila, kot veliko naklonjenost "peti valček." K sreči je bil peti valček prost tudi na njegovem plesnem redu. Ko sta zakonec Bremliova skupaj plesala, je zavalovilo po vsej dvorani tiho šepetanje. Bremli je vedel, da zna njegova žena plesati, ni pa šel, da pleše tako božansko. Na koncu plesa jo je prosil še za en ples in gospa je dejala:

"Pokaži mi svoj plesni red." Pokazal ji ga je kakor po kaže poreden solarček učitelja prepovedano knjigo. Gospa se je lahno nasmehnila—samo ti. Potem mu je pa požugala s prstom, rekoč: "O, ti dragi, vrtoglavi možček!"

Gospa Hauksbeejeva je to videla in čutila, je, da je pogorela. Bremli je plesal sedmi ples s svojo ženo in pri devetem sta sedela skupaj v paviljonu. Kaj je tam govoril in kaj je tam počela gospa Bremliova, to nikogar nič ne briga. Potem je pa stopila k njemu gospa Hauksbeejeva rekoč:

"Upam, da me spremiti k mizi Bremli." Bremli je zardel in odgovoril v zadregi.

"Eh, hm. Mislim, da ste me lahko razumeli."

Kakor vsi možje se je ne delal sveda tako, kakor da bi bila za nesporazum odgovorna samo gospa Hauksbeejeva. Njegova žena je prišla iz garderobe. Obraz ji je kar žarel in ne brez povoda.

Zakonec sta odšla v temo.

Pozneje mi je dejala gospa Hauksbeejeva, ki se mi je zdela v svetlobi luči nekoliko vela in onemogla:

"Verjemite mi, najpreprostejša žena lahko obvlada prebrisanega moža, toda biti mora zelo prebrisana žena, ki zna vladati noremu."

Potem sta odšla skupaj k mizi.

OBSOJEN KLJUB ALIBIJU.

26-letni elektrikař Jožef Falter iz Podola na Češkem je bil poročen in družinski oče. Navzlic temu je začel razmerje z dekletom, ki je bilo v službi nekega odvetnika.

Dekle je bilo malo preveč zgovorno o zadevah v pisarni, tako je Falter zvedel, da hrani odvetnik v pisarni mizo večje vrote denarja. To ga je zelo zanimalo, kajti tičal je do vratu v dolgovi, rublji so ga kar po vrsti, da si ni vedel več pomagati. Pozanimal se je po drobneje o razmerah v pisarni in zvedel je tudi, da ima pisalna miza patentno ključavnico in da hrani ključ njegova prijateljica stalno v svoji torbici. To mu je zadostovalo, da si je napravil načrt.

Neko soboto je povedel dekle na izlet. Tam jo je opazil, nato jo je spremljal domov. Dekle je zaspalo. Tedaj ji je iz torbice pobral ključ, odšel do pisarne, vlomil in odprl pisalno mizo. Ko se je vrnil, je dekle spalo. Boljšega alibija bi torej ne mogel imeti. Naslednji dan so v pisarni ugotovili, da je zmanjkalo iz odvetnikove pisalne mize 12.000 Kč. iz uradni pisalnice mize pa 2500 Kč. Znakov nasilja ni bilo, obe mizi sta bili odprti s ključem. Bas to je vlomilca spravilo oblasti v roke.

Policija je seveda zaslislala uradnico, ki je hranila ključ, in kmalu je od nje zvedela o Falterju. Ugotovila je nadelje, da je ta na dan po vromu plačal več dolgovi, si kupil novo obleko, dal materi shraniti 4000 Kč in še ženi je dal za gospodinjstvo 1200 Kč. Aretirali so ga in postavili pred sodnike. Na razpravi je vse priznal, saj mu ves alibi nič ni koristil, in so ga primerne obsojili.

Bojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo UNITED STATES osiroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vama to priročno.

Razne vesti.

NOV NAČIN ZDRAVLJE- NJA OTROŠKE PARALIZE.

V medicinskih krogih zbujajo veliko pozornost nova metoda prof. dr. Kubianja, glavnega zdravnika kirurškega oddelka bolnišnice sv. Roka v Budimpešti, za zdravljenje otroške paralize. Ta metoda obstoji v prenosu iz ščitnice dobro razvitega otroka v tkivo okrog ščitnice obolelih otrok. Dosegljanji n- pehi so videti izredno dobri.

Že prej so poskušali otroško paralizo zdraviti s preparati ščitne žleze, toda pozitivnih uspehov ni bilo. Po metodi dr. Kubianja pa je na primer 12-leten deček, ki je zavrlo bolezen zaočal na stopnji 3- letnega dečka, v nekoliko mesecih zrasel za pol metra. Prej ni znal govoriti in ni spoznaval ljudi, sedaj pa izraža svoje želje vsaj na primitiven način in kaže veliko nežnost do staršev.

Otroško paralizo so zdravniško opisali prvič leta 1840. Odtlej se je znano trudila na vse načine, da bi jo obvladala.

Bolezen nastopa sporadično ali epidemično, večinoma v poletnih mesecih. Leta 1918 so kot njenega povzročitelja odkrili neviden virus. Kako bolezen nastane, še danes ni popolnoma znano. Domnevajo, da jo prenašajo neki otroci in tudi odrasli, ne da bi sami od nje oboleli. Pač pa okužujejo z njo druge. Najbolj se letava otrok z najzgodnejši dobi med epidemijami pa zadeva tudi odrasle. Njena velika nevarnost je v tem, da njeni prvi znaki nikakor ne kažejo na resno bolezen ter jih lahko pripisujemo tudi kakšni navadni infekciji. Po nekoliko urah ali tudi dnevih pa se pojavljajo mrtevci, posebno v nogah. Če bolezen pravočasno spoznamo, je pomoč mogoča. Doslej so jo zdravili pred-

vsem s serumom iz krvi otrok ter odraslih, ki so bolezen preboleli. Ta serum vcepijo obolelimu in mu povečajo tako odpornost telesa proti bolezni.

ZAKAJ UVAJAJO V NEM- CIJI POLETNI ČAS.

Kakor smo že poročali, uvedejo 1. aprila v Nemčiji poletni čas. Ure bodo tega dne pomaknili za 60 minut naprej.

Nemčija je že med svetovno vojno uvedla poletni čas in sicer ji je šlo takrat za to, da skrajša porabo premoga za svetilni plin in električno razsvetljavo. Danes pravijo nemški listi, da ne gre za nedostojanje premoga. Tega je v Nemčiji dovolj, vendar pa je boljše, da se omeji njegova poraba za razsvetljevalne namene in da se namesto tega še v večji meri da na razpolago zlasti oboroževalnim industrijam. Enako važno je, da se pripravi dovolj količine premoga za izvoz v nevtralne države, kajti brez taknega izvoza ne more Nemčija dobiti iz teh držav potrebnih surovin. Živil, ki jih potrebuje zase. To vladati nego žensko."

da največjo vlogo ima "idealni motiv" namreč pospeševanje ljudskega zdravja, kakor se izražajo nemški listi. Za delavce in nameščence je velikega pomena, da bodo mogli po končanem delu uživati dnevno svetlobo še eno uro dalje kakor običajno. To ne krepi samo zdravje, temveč tudi voljo do dela.

Z uvedbo poletnega časa bo Nemčija računala pravzaprav s tako imenovanim "vzhodno-evropskim časom," ki je ja kot normalni čas v tehle državah: Egipt, Bolgarska, Estonska, Finska, Lotiška, Rumunija, Turčija in Grška.

ANEKDOTA.

Zgodovinarja Treitschkeja je vprašal neki znanec:

"Kako to, gospod profesor, da preglašajo v nekih deželah prestolonaslednika s 14. letom za zrelega za vladanje, dovoljujejo mu pa, da bi se poročil pred 17 letom?"

Treitschke je odgovoril:

"Vzrok bo bržkone v tem, da je državo in ljudstvo lažje vladati nego žensko."

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrbani Smukova ženitev. — Klosterski žolnir — Grad Rojine. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvrt in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pina tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir građel. — Ponarejeni bankovci.

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

CENA VSAKE KNJIGE \$1.50

10 zvezkov...\$10

Ivan Pregelj: Izbrani Spisi

Bogovec

Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana vrometrebna pojasnila.

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Naročite pri:

Knjigarni Glas Naroda

216 W. 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

ROMAN TREH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavne- ga ameriškega pisatelja. Ko jo človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv.

Dena \$1.50

Denarne pošiljlatve

Denarna transakcija izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO

\$ 5.90	Lir 100
11.50	" 200
17.00	" 300
23.00	" 500
35.00	" 1000

KER SE CENE BRDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVREŽENE. PRAVILNI GOMI ALI DOL!

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
115 W. 18th ST., NEW YORK

Planinski Kralj

Spisal L. GANGHOFER.
Za Glas Naroda priredil X. X.

9

"Dajte, da bom jaz šel ponjo. Prosim vas, gospodar. Izkažite mi to čast, gospodar."

"Da, Dorče, ti boš vozil," odvrne Juri pomirjen. S tresočjo roko ga pogladi po rdečih lasih in zamrmra: "Dober fant si, Dorče."

"In vozil bom gospoda," zatrjuje Dorče. "Vozil bom, da bosta konja vedela, koga vozita. Ob noben kamen ne bo zadelo kolo, tako bom vozil."

Juri je priklimal, in vedno težja je postajala roka, počivajoča na Dorčevi glavi.

"Tako, zdaj pa molite, kot je navada v krščanski hiši."

Vsi so poklekli. Cenca je začela moliti litanije. Juri je pa stal nepremično sredi sobe.

Ko je z litanij prešla na rožni venec, je stopil iz sobe ter zagledal na klopi pred hišo Bolteža. Niti opazil ni bil, ko se je pred molitvijo izmuznil iz sobe. Hlapec je mirno vlekkel svojo pipo in gledal v nebo.

"Boltež," vzklikne Juri preteče pa se premaga in še dosti mirno vpraša: "Ali ne slišiš ljudi, ki molijo?"

"Jaz sem plačan za delo, ne pa za molitev. Če gospodar drugače misli, mi lahko pove."

"Kaj mislim, ti bom jutri povedal. Zdaj pa pojdi v sobo."

"Gospodar me lahko pošlje spat," odvrne Boltež ter otresa pipo ob klopi. "Rad bi pa tistega poznal, ki bi mi hotel gobee s silo odpreti."

"Stoj!" zastavi gospodar hlapcu pot. "V sobo nimaš več dostopa. Nocoj se lahko spiš v kamri, jutri zjutraj na vse zgodaj se boš pa pobral od hiše. Plačal ti bom do sv. Jakoba. Potem bodo šla najina pota narazen."

"Meni je prav," se zareže Boltež. "Hlapcu, kakršen sem jaz, ni treba skrbeti za delo. Repovž me še nocoj vzame, če hočem."

"Da, Repovž je zate kakor nalašč. Bosta pa skupaj nastavljal zanjke."

"Pazite, gospodar, kar govorite. Kaj, če mu povem, kar ste ravno rekli?"

"Kar povej mu. Bom pa tudi jaz dokazal, kar sem videl s svojimi očmi."

Juri mu je obrnil hrbet ter stopil v hišo, čije pritlična okna so bila razsvetljena.

Sredi sobe je bila pograjena miza. Juri je ni videl. Komaj je prišel do stola, tako so mu klesala kolena. Zrušil se je na stol ter si z rokama pokrli obraz. Vrata sosednje sobe so bila odprta. Bila je gospodarjeva in gospodinjinja spalnica. Naprej je bila soba za otroke, odkoder se je slišalo poltiho žalostno petje. Evica je pela otrokoma uspavanko.

Juri nekaj časa posluša, nato pa plane kvišku. Nekaj ga je gnalo k otrokoma. Evica vstane in utihne, ko ga ugleda, on ji pa šepeta:

"Le poj, Evica, le poj."

Stopi k postelji svetlolase Lizike ter jo narahlo poboža po licu. Nato sede kraj fantovega ležišča. Svoj pekoči pogled vpira v njegov sveži obrazek ter vleče na uho Evično petje. Evica vstane, hoteč oditi, Juri ji pa pokima, naj vzame luč s seboj. Obsedi v temi in se vdaja svojim žalostnim mislim, iz katerih ga po nekaj minutah zdrami Evica rekoč:

"Jest pojdi, Juri, vse bo mrzlo."

Gre za njo. Sede k mizi in ji reče:

"Kar odnesi. Ne morem jesti."

Evica ga začudeno motri in skrbno vpraša:

"Pa bi mi vendarle povedal, Juri, kaj ti je. Moj oče mi je marsikaj razodel, kaj je dobro zoper slabo voljo."

Juri odkima in boljši predse v tla. Evica pospravlja posodo, naenkrat se pa zdrzne ter vleče na ušesa:

"Juri, hlapec in dekle molijo. Kaj se je zgodilo, za božjo voljo?"

Nekoliko obotavljaje ji pove tisto, kar je malo prej poslom povedal. Nič več.

Evica prebledi in tiho zajoče.

Hanco je bila samo enkrat videla in sicer prejšnje poletje, ko je dospela z Jurjevo Marjano za en dan k nji in očetu v gozd. Toda ni bilo treba čezga dne, pač pa le par minut, da je Hanca povsem osvojila njeno srce.

Oh, ako se je veselila Evica njenega prihoda! Sedaj pa? Hipoma ji je bilo tudi jasno, čemu je videla na ognjišču ogorle ostanke venca, spletene za dobrodošlico.

Minilo je nekaj tihih minut. Evica je še vedno stala ne-gibno poleg mize, ob kateri je sedel gospodar, zatopljen v svojo žalost.

Slednjic je začela s tresočimi se rokami spravljal posodo in ko se je iz kuhinje vrnila v sobo, je prinesla s seboj ozko deščico in dolgo, tenko, v obliki mašne knjige zvito, rdečo svečo. Odvila jo je, odrezala z nje svečke raznih velikosti ter jih pritrdila na deščico. Najprej najkrajšo, najdaljšo pa nazadnje.

Dasi so se ji premikale u stnice, ni spregovorila nobene besede in iz njenih modrih oči je odseval nekakšen svečan blisk.

Gospodar jo je opazoval, dasi ni razumel smisla njenega početja. Misli si je, da je to pač kakšna šega, ki jo je naučil oče v temnem gozdu. Zazdelo se mu je, da pomenijo sveče leta. Kajti bilo ji je dvajset, in Hanca je bila stara dvajset let.

Evica je postavila deščico na rob majhnega hišnega oltarčka pod razpelom in ko je svečke prižigala, je tiho govorila predse:

"Luč je božji dar,
vse je božji dar;
nad življenjem Bog je gospodar.
En sam božji dih,
pa ni luči več,
je življenje preč.
V pravo smer nas vodi,
milostno nas sodi."

Ko je prižigala vseh dvajset, je pokleknila, sklenila v molitvi roke in zrla v trepetajoče plamenčke.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Poročila o angleških in nemških pripravah

Posebni Havasov dopisnik poroča iz glavnega štaba angleške vojske tele podrobno-sti o vojaških pripravah Anglije:

Na vsakega vojaka na bojišću pride osem mož v zaledju. Vsa Anglija je postala ena sama ogromna tovarna. Stroji tečejo 24 ur na dan, to je 168 ur tedensko. Povprečni človeški čas znaša 11 ur, pri čemer je všteto pol ure za kosilo.

Winston Churchill je nedavno izjavil, da bo čez nekoliko mesecev stopilo milijon mož v vojne tovarne, da se pospeši proizvodnja granat, letal, itd. Vlada je prepričana, da bo vojno letalstvo zadalo končni udarec sovražniku.

Naloga mornarice je zdaj ta da sovražnika zadrži. Ta teden bo narod svet za delo razpravljal o novem načrtu za reorganizacijo nacionalne proizvodnje. Pospešena bo gradnja ladij. Ladijedelnice ki so bile zaprte, bodo začele ponovno delati.

V teku zadnjih štirih mesecev je bilo sklenjeno zgraditi dvajset vojnih tovarn, kar bo veljalo 46 milijonov funtov šterlingov. Številne tovarne pa so bile in bodo preurejene za sedanje potrebe. Tovarne, ki so prej izdelovale električne stroje, poljedelške stroje itd., izdelujejo sedaj topove in avtomobile, sladkorne tovarne izdelujejo jeklene plošče itd. Preurejenih je bilo že okoli 10 tisoč tovarn za vojno proizvodnjo.

Ministrstvo za preskrbo je razvilo ogromno aktivnost Vojna proizvodnja je napram letu 1914 petkrat večja. V toku prihodnjih mesecev se bo industrijski napor Anglije še bolj povečal in razvil. Vsa industrija ki ni neobhodno potrebna, bo spremenjena v vojno industrijo. "Vickers" izdelujejo sedaj bombnike za polete na velike daljave, ki imajo po dva motorja s 1800 Bombniki preletijo lahko razvijejo hitrost 428 km in dosežejo višino 5000 metrov. Bombniki preletejo lahko progo 5000 milj, ne da bi se spustili. Ti bombniki lodo lahko z uporabo oporišč v Angliji, Egiptu in Avstraliji opravljajo patrno nadzorstvo nad vsem svetom. Pospeševati so začeli tudi proizvodnjo oklopnih avtomobilov ter vseh vozil, ki so potrebne za vojsko, ki bo v kratkem vsa motorizirana. Izdelujejo že čez 50 raznih vrst takih vozil. Arzenali v Angliji delajo s polno paro, delo v vseh vojnih tovarnah pa se bo še pospešilo.

delujejo sedaj bombnike za polete na velike daljave, ki imajo po dva motorja s 1800 Bombniki preletijo lahko razvijejo hitrost 428 km in dosežejo višino 5000 metrov. Bombniki preletejo lahko progo 5000 milj, ne da bi se spustili. Ti bombniki lodo lahko z uporabo oporišč v Angliji, Egiptu in Avstraliji opravljajo patrno nadzorstvo nad vsem svetom. Pospeševati so začeli tudi proizvodnjo oklopnih avtomobilov ter vseh vozil, ki so potrebne za vojsko, ki bo v kratkem vsa motorizirana. Izdelujejo že čez 50 raznih vrst takih vozil. Arzenali v Angliji delajo s polno paro, delo v vseh vojnih tovarnah pa se bo še pospešilo.

Na seji upravnega sveta nemške narodne banke je minister za gospodarstvo dr. Funk izjerno govoril o finančiranju vojne in o zunanji trgovini.

Naglasil je, da ti dve vprašanji spadata med glavne tekoče probleme nemške narodne banke. Dr. Funk je dalje dejal, da je nacionalno socialistično državno vodstvo že za časa miru šlo po novi poti, kar se tiče teh dveh vprašanj in da je začelo izvajati metode, ki bi nemško gospodarstvo v primeru vojne našlo pripravljen in oborožen.

Dr. Funk je dejal, da vprašanje plačevanja vojne ni toliko denarno kot vprašanje dobavljanja dobrin. Pravilna razdelitev vseh dobrin, potrebnih za življenje, dobava surovin, sprememba v prilivu kapitala in zunanji trgovini ter sploh vojna proizvodnja zahtevajo tudi srenembo uporabe narodnega kapitala. Spretnost financiranja vojne je v tem, da se navzlic velikemu zvišanju

davkov ohrani možnost varčevanja.

Dr. Funk je nato dejal, da Nemčija ne bo vojne financirala z zvišanjem cen in plač ter zvišanjem kreditov brez zagotovljenega zvišanja proizvodnje. Glede zunanje trgovine je dr. Funk naglasil, da se danes daje v Evropi prednost denarju in devizam, kadar je govor o surovinah, toda za Nemčijo predstavlja najlepšo devizo kakovost nemškega dela.

To devizo mora Nemčija v vsakem primeru uporabiti, da ž njo premaga sovražnika. Po zmagoslavni vojni — je končal dr. Funk, bo kakovost nemškega dela brez dvoma še višja kot prej, tako da bo nemškemu gospodarstvu zavarovano mesto na svetu in s tem tudi blagostanje nemškega naroda.

Iz Jugoslavije.

Tisoč brezposelnih delavcev je zastoj čakalo podpore.

V Čakovcu je v poverjeništvu Javne borze dela ki je nastanjena v zgradbi mestnega županstva, prišlo do večjih izgredov. Že skoro dva meseca čakajo brezposelni delavci na obljubljeno podporo. Pred osmimi dnevi je prišla iz Zagreba vest od Borze dela, naj se pokličejo brezposelni delavci iz čakovskega in prelovskega okraja, da jim izplačajo podpore. In tako se je zbralo v Čakovcu okrog tisoč delavcev. Denar v znesku 70 tisoč dinarjev pa ni prispel. Na telefonirano vprašanje so iz Zagreba odgovorili, da je bil denar poslan z jutranjim vlakom in da bo popoldne že v Čakovcu. Delavci so čakali do ene popoldne, ko so pa videli, da tudi s tem vlakom ni bilo denarja, so zasedli vso zgradbo in burno protestirali. Na pomoč so morali poklicati policijo. Poverjeništvu Borze dela v Čakovcu je moralo delavcem izstavit brezplačne vozovnice za povratek domov. V Zagreb je odpotovala posebna deputacija Delavske zbornice, da protestira proti takemu postopanju.

Mož in žena, ki štejeta skupaj 20 let.

Arnavt Redžep Šaban v Kosovski Mitrovici je mislil, da je zadnji čas, da preskrbi svojemu 11-letnemu sinu Šabanu ženo. Gledal je po deklicah in se končno dogovoril s očetom 9-letne Selme. Ko je Redžep odšel Selminemu očetu odkupnino v starih turških cekinih, je bila takoj poroka. Po stari navadi mora mladi mož svoji ženi kupiti poročni dar. Šaban je kupil "ženi" na njeno izrečno željo veliko punčko, seveda ne živo. Ko so oblasti zvedele za to otroško poroko, so povabile mladi zakonski par kakor tudi starše pred preiskovalnega sodnika. Mladi Šaban je med zasliševanjem začel bridko jokati. Bal se je, da bo izgubil svojo komaj poročeno ženo. Selma pa je bila bolj pogumna in ga je tolažila, da ju ne more nihče več ločiti.

V 25 sekundah ga je obril.

V Petrogradu je bilo tekmovanje za prvenstvo v britju in friziranju. Tekmovanja se je udeležilo veliko število brivcev iz Beograda, Novega Sadu, Subotice, Kragujevca in drugih mest Jugoslavije. Na uspehe tekmovalcev so jugoslovanski brivci lahko ponosni. Trem tekmovalcem se je posrečilo prekositi svetovni rekord v hitrem britju, ki je znašal 27 sekund. Pančevski brivski pomočnik Bela Galin je obril svojega gosta v 23 sekundah, Gjorgje Agoston iz Petrograda v 24, Peter Schneider iz Petrograda pa v 25 sekundah. Vera Benak iz Petrograda, edina ženska, ki se je udeležila tekmovalni v britju, je opravila svoje delo v 30 sekundah. Bila je tako razburjena, da se je onesvestila ko je končala svoje delo. Neki tekmovalci iz Subotice je obril svojega gosta v 16 sekundah, bil pa je diskvalificiran, ker je njegova "žrtev" na več mestih krvavela. Pri friziranju je odnesel prvo mesto pomočnik Ljubomir Telečki iz Beograda.

Tudi ribe zmrzujejo.

Mraz, kakršnega v Dalmaciji ne pomenijo, je napravil po vrstovih in sadovnjakih veliko škodo. Na Braču je uničenih na tisoče oljk. Drevesa so od mraza popokala in letos ni pričakovati nikakega ploda. Od oljke žive tisoči kmečkih družin, ki zdaj s skrbjo gledajo v bodočnost. Po planinah je zmrznilo mnogo drobnice, po gozdovih pa mnogo divjadi.

19
40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

POVESTI... POUČNI SPISI... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... ITD.

NARODITE PRI: Knjigarni Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York

Knjiga, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

160 strani s slikami

Nenavaden pojav je, da je mraz letos dosegel celo ribe v morju. Na posameznih mestih zlasti v Kanalu pod Velebitom, kjer pada led s hribovja v morje, so začele ribe zmrzovati. V Ljubljanskem prelazu pri otoku Pagu nalove ljudje dnevno po 50 stotov sipe, ki onemrznjena od mraza plava na površini vode. Ribe love kar z roko, ker je morje pokrito z debelo plastjo teh rib, da se ne morejo gibati.

Ljubosumni stavec obsojen. Pred okrožnim sodiščem v Petrinji se je te dni zagovarjal zaradi umora iz ljubosumnosti mehanik iz Petrinje, Stjepan Jakopinčič, ki je bil nekoč ugleden mojster pa je čisto propadel. Na stare dni v 60. letu je vzel k sebi prileznico, 25-letno Bosiljko Stojič. Ker je imel Jakopinčič že odrasle sinove, so ti zahtevali od Bosiljke, naj gre od hiše, kar je pred božičem tudi storila. Stari Stjepan pa je bil v Bosiljko silno zaljubljen in jo je prosil, naj se vrne. Bosiljka se je vdalala, prišla pa je ob nesrečnem času. Nekdo je stareu sporočil, da je šla Bosiljka v trafiko Ivana Bednjača. Stjepan je bil ljubosumen na trafikanta, ker je takoj navalil nani. Ker je bilo navzočih še nekaj ljudi, ki so prišli po tobak, so Jakopinčiča izrinili iz trafike. Naenkrat je starec izvelkel nož in ga porinil Bednjaču naravnost v srce. Bednjač je v pričo svoje žene in otrok izdihnil. Pred sodiščem se je Jakopinčič zagovarjal, da je bil napaden. Sodišče je Jakopinčiča obsodilo na osem let ječe.

Mož in žena, ki štejeta skupaj 20 let.

Arnavt Redžep Šaban v Kosovski Mitrovici je mislil, da je zadnji čas, da preskrbi svojemu 11-letnemu sinu Šabanu ženo. Gledal je po deklicah in se končno dogovoril s očetom 9-letne Selme. Ko je Redžep odšel Selminemu očetu odkupnino v starih turških cekinih, je bila takoj poroka. Po stari navadi mora mladi mož svoji ženi kupiti poročni dar. Šaban je kupil "ženi" na njeno izrečno željo veliko punčko, seveda ne živo. Ko so oblasti zvedele za to otroško poroko, so povabile mladi zakonski par kakor tudi starše pred preiskovalnega sodnika. Mladi Šaban je med zasliševanjem začel bridko jokati. Bal se je, da bo izgubil svojo komaj poročeno ženo. Selma pa je bila bolj pogumna in ga je tolažila, da ju ne more nihče več ločiti.

V 25 sekundah ga je obril.

V Petrogradu je bilo tekmovanje za prvenstvo v britju in friziranju. Tekmovanja se je udeležilo veliko število brivcev iz Beograda, Novega Sadu, Subotice, Kragujevca in drugih mest Jugoslavije. Na uspehe tekmovalcev so jugoslovanski brivci lahko ponosni. Trem tekmovalcem se je posrečilo prekositi svetovni rekord v hitrem britju, ki je znašal 27 sekund. Pančevski brivski pomočnik Bela Galin je obril svojega gosta v 23 sekundah, Gjorgje Agoston iz Petrograda v 24, Peter Schneider iz Petrograda pa v 25 sekundah. Vera Benak iz Petrograda, edina ženska, ki se je udeležila tekmovalni v britju, je opravila svoje delo v 30 sekundah. Bila je tako razburjena, da se je onesvestila ko je končala svoje delo. Neki tekmovalci iz Subotice je obril svojega gosta v 16 sekundah, bil pa je diskvalificiran, ker je njegova "žrtev" na več mestih krvavela. Pri friziranju je odnesel prvo mesto pomočnik Ljubomir Telečki iz Beograda.

Tudi ribe zmrzujejo.

Mraz, kakršnega v Dalmaciji ne pomenijo, je napravil po vrstovih in sadovnjakih veliko škodo. Na Braču je uničenih na tisoče oljk. Drevesa so od mraza popokala in letos ni pričakovati nikakega ploda. Od oljke žive tisoči kmečkih družin, ki zdaj s skrbjo gledajo v bodočnost. Po planinah je zmrznilo mnogo drobnice, po gozdovih pa mnogo divjadi.

Še je čas,

DA LAHKO ČITATE NOVI ROMAN OD ZAČETKA

Ako Vaš prijatelj še ni naročen na "Glas Naroda", in ako želi čitati nekaj posebnega, opozorite ga, da je pričel dne 14. marca izhajati novi roman: "PLANINSKI KRALJ."

Da bo roman še bolj zanimiv ga je prevajalec prikojil našim razmeram.

Ker list tiskamo le v gotovem številu, ni nam mogoče vselej vstreci novim naročnikom in jim pošiljati zamujene številke. . . To-rej ne prezrite. Prosimo, povejte prijatelju, oz. prijateljici sedaj in ji izročite spodnji naročilni listek.

Zasigurajte si list že zdaj, ker imamo samo nekaj preostalih števil na roki.

POSEBNA PONUDBA — 2 meseca \$1.—

NAROČILNI LISTEK

Upravištvu "Glasa Naroda"
216 W. 17th St., New York, N. Y.

Pošljite mi list "Glas Naroda" za mesece. Priložim svoto \$

List začnite pošiljati z dnem 14. marca, 1940.

Ime

Naslov

Za celo leto \$6.00 Za pol leta \$3.00

Za četrt leta \$1.50